

Az utolsó szakjelzet: 125 (Végtelen)



Bárányné Somi-Kovács Éva
(1944–2023)

E pár gondolattal szeretnék emléket állítani kolléganőmnek *Bárányné Somi-Kovács Évának*, akit betegségtől megfáradtan 79. életében 2023. június 11-én veszítettünk el.

Vegyésszmérnökként érkezett a könyvtárba, és elkötelezett, példaértékű könyvtáros hivatástudattal élt az utolsó pillanatig.

A műszaki és természettudományos területeken a szakozás és a szaktájékoztató nem könnyű kenyér. Azon ideális szakkönyvtári időszak tipikus és megbecsült, ma már ritka könyvtáros munkatársa volt, amikor mérnöki végzettséggel rendelkező szakemberek látták el az osztályozási és szakreferensi feladatokat a tudomány és szakterületek speciális természetének ismeretét kamatoztatva.

Kedves Éva!

A közös kirándulások közül ez a legutolsó a legnehezebb, mert Te teljesen csendesen teszed meg az utat velünk, ami Rád egyáltalán nem volt jellemző.

Azért emlékszem a sokféle szakmai feladat mellett a kirándulós időszakokra, mert ezek azok az élmények, melyek a legélénkebben élnek bennünk, hiszen a nyugdíjazás után is összetartottak minket.

Meséltél arról, hogy amikor az OMIKK-ba kerültél, Sasvári Ilike segítette dönteni, hogy mint vegyésszmérnök, melyik munkakörben kamatoztathatod leginkább a mérnöki látásmódod, a kiolthatatlan tudni, és közölni vágyásodat.

Amíg nem ismertelek, és aki nem ismert közelebbről, azt látta, hogy Éva mindig nyüzsög, tesz-vesz, megállíthatatlan tenni akarásod híre megelőzte az első találkozásunkat, első közös feladatainkat is.

Aztán lassacskán megértettem a hajtóerődöt, és bizonyos szempontból túlszárnyaltam a „mestert” belső késztetésből eredő tenni akarás terén.

Minden elejtett gombolyagot felszedtél, és gombolyítottál tovább. Éles, nyitott, kutakodó elméd végére járt a dolgoknak, úgy vélted, hogy minden gondolatsor megtalálja a maga helyét és célját.

Téged minden érdekelt, és mindenről tudtál pár értékes, hasznos vagy szórakoztató adalékkal szolgálni legyen szó munkáról, programról, a magánéletből hozott széles látókörű tapasztalatod miatt fordultunk hozzád sokszor.

„Mondd Éva, esernyőjavítót tudsz-e ajánlani? Hát persze, itt a sarkon, ha megyek, legközelebb elvigyem a tiédet is?” volt a válasz.

Könyvtári mindennapjaink sokszínűségének élénk színfoltja, szakmai közösségünknek karakán, biztos pillére voltál, nem hiányoztál egyetlen fontos szakmai feladatmegoldásból, programból se.

Az Országos Műszaki Könyvtár Osztályozó Csoportjának csoportvezetőjeként a szakkatalógus és tárgyszó katalógus alakítását a neved, kezded munkája fémjelzi. Először a cédulakatalógus tartalmi részéért feleltél, majd az online katalógusban a tárgyi feldolgozásáért. Szakszerű irányításoddal épített, nyomtatásban közreadott ETO mutatót számos könyvtár osztályozó kollégái kapták kézhez segítve ezzel a más könyvtárakban folyó tartalmi feltárást.

Nem csak konkrét kötetekben megjelent segítséget kínáltál, hanem csoportvezetőként együttműködést is kezdeményeztél más műszaki könyvtárak osztályozó részlegeivel.

Nem kisebb szakember, mint Ungváry Rudolf főszerkesztő mellett részt vettél a Műszaki Könyvtárak Osztott Katalógizálási Rendszere (OSZKÁR) számára készített makro-tezaurusz szerkesztésében.

Az Osztályozó Csoport szorosán együttműködve a Tájékoztató szolgálattal alakította ki a műszaki szaktájékoztatót az Országos Műszaki Könyvtárban, ebben a tevékenységben is vezéregyéniségként vettél részt.

Tiszteletreméltó tulajdonságod volt az az elszánt kitartás, amivel kerested mindennek a jobbíthatóságát.

A mai napig őrzöm azt a közös gyűjteményünket, melyet aprólékos megfontolás után a 2001-es könyvtári egyesülésnél állítottunk össze az anomáliákról.

Melletted ültem az utolsó munkakörödben a szaktájékoztatóban, a BME tájékoztató termében. Székeink szinte összeértek...

Mindig tudtam, hogy mivel foglalkozol, mert szokásodhoz híven félhangosan olvastál, vagy kommentáltad az olvasottakat, vagy csak egyszerűen kihallatszottak a gondolataid.

Óriási szakmaiság, rendíthetetlen segítőkészség munkált benned egy-egy bonyolultabb kérdés megoldásában, bár emlékeim szerint a kezdedben minden kérdés egy olyan összetett problémává vált, amit nagyon sok felől lehetett megközelíteni, és érdemes is volt így tenni, mint ez a hozzád fordulók számára is kiderült a veled való beszélgetés végén.

Emlékszem a nyugdíjas búcsúztatódra. Összegyűltünk a szobánkban, s a jól megérdemelt pihenés gondolata mellett mindannyiunkban ott munkált az abban a pillanatban ki nem mondott kérdés, hogy telnek majd a napjaid hivatásod gyakorlása nélkül, nélkülünk, egymás nélkül?

De nyugdíjba vonulásod után sem felejtettél el bennünket. Rajtunk, s a távolról elérhető könyvtári szolgáltatásokon tartottad a szemed. Telefonáltál, érdeklődtél, ha az egyetem felé jártál, és ez gyakran megessett, biztosan beugrottál, megmutatni az utolsó utazás fényképeit, a növekvő unokák fotóit. Nem csak meséltél, de kérdeztél is. Tanácsot, ötletet, javaslatot cseréltünk, amikor nem tudtunk túllendülni egy-egy gondot okozó történésen...

Tele volt cetlikkel a zsebed, kezded elintézendő feladatokkal, megoldandó problémákkal, elolvasandó és könyvtári beszerzésre ajánlott könyvcímekkel, izgalmasnak ígérkező események helyszíneinek címeivel. Gondod volt arra is, hogy ha jó előadást láttál, szép helyen jártál, megoszsd velünk élményeidet, és sarkallj bennünket is a nyitott szemmel és nyitott füllel való létezésre.

A legutolsó levelezésünk is a kirándulni vágyásról, az új élmények gyűjtéséről szól. Kérted, hogy feltétlenül szóljak, ha újra elindul a csapat. Célpontokról osztottad meg velem az ötleteidet, és gyermeki kíváncsisággal vártad az enyémekeket viszonzásul.

Ekkor támadt az az ötletem, amit már sajnos nem tudtunk megvalósítani eleinte a COVID miatt, aztán az egyre kevesebben maradtságunk miatt.

Milyen jó lenne, ha egy-egy alkalommal valamelyik kollégánk kedvenc utazási célpontját, szülővárosát keresnénk, fedeznénk föl útmutatásai alapján.

Te kedves Éva, hova kalauzoltál volna minket?

Egy egész más gondolat is foglalkoztat minket, akik ismertük őt így vagy úgy. El sem képzelhető, hogy milyen keservesen élhette meg magában a lelassult mozgásállapotot.

Kedves Éva, Bárányka, ahogy sokan becézgettünk szeretettel! Tisztelettel állunk melletted, de humorodnak is szeretnénk méltó módon adózni. Szeretnénk a Te nyelveden megszólítani ez utolsó alkalommal, melyet nagy biztonsággal műveltél a könyvtáros szakma, saját könyvtárunk gyarapodására, és a mindenkori olvasók elégedettségére.

Bátorkodtam a felsőházi osztályozási ismeretek ellenőrzés nélküli, és nagyon egyszerű használatára.

Szakkönyvtárak: 026

Szellemi közösségek: 301.185

Szellemi együttműködés: 001.83

Hivatási erkölcs: 174

Élet és halál mibenléte: 128

Szívfájdalom: 616.12-009.7

Végtelen: 125

Az együtt töltött szakmai és baráti pillanatokat megőrizzük a szívünkben!

Lengyel Gyöngyi

BME OMIKK